

Statens vegvesen

Notat

Til:
Fra:
Kopi til:

Saksbehandler: Tor Arvid A. Gundersen
Tlf saksbeh.
Vår dato: 23.01.2019

Framdrift Rv. 36 Bø–Seljord og tunneloppgradering

Utgangspunktet for framdriften av tunneloppgraderingsprosjektet (TOG) og Rv. 36 Bø–Seljord har vært at rv. 36 må stenges i to perioder hver på sju måneder. Ved å stramme kraftig inn og intensivere arbeidet klarer prosjektene å hente inn en måned i 2019 og ytterligere to måneder i 2021. Dette betyr at stengeperioden totalt blir redusert med tre måneder fra 14 til 11 måneder.

De største kjøretøyene får kun to måneder med omkjøring om Nutheim på E 134. Når rv. 36 stenger 6. januar 2020 er omkjøringsvegen kortet ned med elleve kilometer fordi Mælefjelltunnelen er åpnet. For de største kjøretøyene betyr dette en reduksjon i reisetid på nærmere 20 minutter.

Fra politisk hold har det kommet ønske om å redusere stengetiden av riksveg 36. Det er stor forståelse for at trafikantene, spesielt innbyggerne i Bø og Seljord, opplever stengingen som lite ønskelig. Derfor har prosjektene Rv. 36 Bø–Seljord og TOG sammen sett om det er mulig å redusere tiden.

TOG begynner sitt arbeide i Sjøormporten allerede etter påske nå i 2019. Den første delen av arbeidet vil primært berøre områdene utenfor selve tunnelen. Det skal bygges et nytt teknisk bygg med blant annet tavlerom, batteri for nødstrøm, mobilsender og nødnett, DAB og transformatorrom.

Alt dette arbeidet kan gjøres med trafikk på riksvegen, selv om det i perioder vil bli litt redusert framkommelighet. Imidlertid skal vann- og frostsikringen inne i tunnelen tas ned og erstattes med nytt. Bergsikringen må suppleres, da selve berget er dårlig, til dels veldig dårlig. Dette er et omfattende sikringsarbeid. Ingen av disse arbeidsoppgavene kan gjennomføres mens det går trafikk i tunnelen.

Under planleggingen har det i begge prosjektene blitt lagt vekt på å unngå de store arrangementene i sommerhalvåret. Dyrskuen 13.–15. september er det største

arrangementet. For at utstillere skal ha rimelig mulighet til å rigge ned og transportere utstyr på rv. 36 etter Dyrskuen, stenges vegen først fredag 20. september 2019 klokka 0600.

Det er ikke praktisk mulig å flytte tunneloppgraderingsprosjektet i tid. Gjennomføringen av oppgraderingen i henhold til EU-direktivet ligger i bunnen, i tillegg viser geologirapporten at det er nødvendig å gjøre arbeidet innen rimelig tid. 1. desember 2019 skal det igjen kunne åpnes for trafikk gjennom tunnelen, og da forhåpentligvis uten særlige restriksjoner.

Ett av momentene det har vært pekt på fra politisk hold, er at det er økt trafikk i julemåneden. Derfor legges det til grunn at prosjektet Rv. 36 Bø–Seljord ikke kan stenge riksvegen før 6. januar 2020, slik at det i hele desember 2019 blir åpent på strekningen.

Når vegen stenges igjen 6. januar vil E134 Gvammen–Århus være åpnet. Den 9,4 kilometer lange Mælefjelltunnelen kutter 11 kilometer av omkjøringsvegen.

Konkurransesgrunnlaget for Rv.36 Bø–Seljord sendes ut nå, som totalentreprise. Hvis dette blir utsatt med bare kort tid, vil tiden ikke strekke til, slik at prosjektet blir forsinket. Planen for framdrift er at arbeidet skal starte allerede tidlig på høsten 2019, mens arbeid som krever at vegen stenges ikke påbegynnes før etter at oppgradering av Sjøormporten er ferdig. En forsinkelse vil forrykke framdriften kraftig om man skal unngå stengning i sommersesongen. Fordi prosjektet i sin helhet er bompengefinansiert må kostnadene tas igjen enten ved økte bompenger eller forlenget innkrevningstid.

Når tunnelen stenger, setter det begrensninger på hvordan det kan jobbes. Alle beboere langs Seljordsvannet skal kunne komme til sine eiendommer under hele byggetiden, enten fra Seljord eller fra Bø. Det betyr at det kun er en kort strekning på 5–600 meter som kan stenges samtidig med at Sjøormporten er stengt. En slik endring av framdriftsplanen vil også kreve at konkurransegrunnlag for totalentreprisekontrakten endres, hvilket igjen ville bety forsinkelser og økt kostnad.

For å unngå stengning av vegen i sommersesongen, er det nødvendig med lange vinterstengninger.

Det har blitt reist spørsmål om hvorfor vegen må stenges. Den gamle riksvegen utenom Sjøormporten ved Heggenes, har vært med i vurderingen. Her mangler en del av vegen der hvor portalen i nordenden av tunnelen munner ut. Fjellet er også dårlig og strekningen er svært rasutsatt, det alene ville ha kostet et svært betydelig millionbeløp å sikre.

Terrenget som den nye vegen skal bygges i, er svært kupert. Flere steder er det så trangt at det ikke er rom for både omkjøringsveg og ny veg. Fjellet går stupt ned i vannet fra vegen og det går stupt opp fra vegen. I tillegg til selve vegen skal også anleggsmaskinene ha arbeidsrom. En del steder vil den nye vegen følge mer eller mindre dagens veglinje, men også her skal det bygges helt ny veg. Alt det gamle blir fjernet og den nye vegen skal bygges frostsikkert i 180 centimeters tykkelse. Denne høydeforskjellen krever omfattende sikring som tar stor plass, slik at det ikke skal skje ulykker. Sammen med den fysiske plassen skal også både trafikantene og arbeidernes sikkerhet tas vare på. Risikoen for ulykker ville blitt så stor at det er uakseptabelt å ha trafikk på riksvegen i disse områdene mens det tyngste arbeidet holder på. Vi har imidlertid stor forståelse for at stengningen er en belastning for trafikantene. I den opprinnelige planen er det regnet inn en stengning i hele perioden fra 1. oktober 2020 til 30. april 2021. Etter å ha vurdert framdriften inngående en gang til, har vi kommet til stengeperiode to skal begrenses fra sju til fem måneder. Stengeperioden blir innenfor det samme tidsrommet, men framdriften i anlegget er avgjørende for når i perioden stengingen kommer.

Totalt vil altså den nye helhetlige tidsplanen være at vegen stenges fra 20. september – 1. desember 2019, så tas skiltene ned (eller dekkes til) og vegen blir åpnet for trafikk i hele desember. 6. januar stenges vegen på nytt og åpner 1. mai 2020. Den andre perioden med stenging blir fem sammenhengende måneder innenfor tidsrommet 1. oktober 2020 – 30. april 2021.

Lagt sammen blir dette tre måneder kortere stengning, til sammen elleve måneder stengt fordelt over to vintre.

Det meste av arbeidet med å utbedre fylkesveg 156 på vestsiden av Seljordsvannet er nå gjennomført. Det er blant annet fire kilometer med ny asfalt og kantforsterkning. Nye møteplasser er også bygd. Før vegen stenges 20. september skal det settes opp 2 500 meter med nytt rekkverk langs vegen. Totalt vil det bli brukt rundt ti millioner kroner på fylkesvegen. All oppgradering vil naturlig nok stå igjen etter at omkjøringsperioden er over.

Den smaleste strekningen av fylkesvegen vil bli lysregulert.